

Jog & Fegyver

Nos, mint minden olvasónk tudja már, a lőfegyverekről szóló 2004. évi XXIV. tv. (a továbbiakban tv.) végrehajtási rendelete is elkészült 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) címen, sőt elkészült még a hozzá közvetlenül kapcsolódó 49/2004. (VIII. 31.) BM rendelet (a lőterekről, a lőfegyverek, lőszer hatósági tárolásáról, a fegyvertartáshoz szükséges elméleti és jártassági követelményekről), valamint az 50/2004. (VIII. 31.) BM rendelet (a fegyverismereti vizsga, a fegyverforgalmazási vizsga, a lőfegyver, a lőszer hatósági tárolása és a fegyverekkel, lőszerrel kapcsolatos tevékenységek engedélyezésének igazgatási szolgáltatási díjáról). Miként azt a törvényjavaslat parlamenti tárgyalásáról szóló cikkemben írtam, a törvényhozók egy kitértelen csekket adtak a kormány kezébe, amit aztán az kénye-kedve szerint tölthet ki. Ki is töltötte. (A BM-rendeletekről majd a R. elemzését követően fogok foglalkozni.)

Mielőtt részletesen elemeznénk és értelmeznénk a jogszabályt, előzetesen néhány érdekesség:

A lőfegyver-kiállítás lebonyolításában közreműködő személyeknek is rendelkeznie kell a személyükre vonatkozó rendőrhatósági engedéllyel, R. 11.§ (1) bek. Nem tudom, hogy az illetékeseknek van-e tudomásuk, hogy ki mindenki működik közre egy ilyen rendezvényben, akik sokszor még csak a fegyvereket sem látják, mert számukra teljesen mindegy, hogy fegyvert, autót vagy hőlégballont állítanak ki. A kiállításhoz helyet kell biztosítani, azt be kell rendezni, reklámozni kell, és természetesen mindennek vannak pénzügyi előzményei és következményei is. Ezek a reklám-, a prezentáció-, a pénzügyi stb. szakemberek mind olyan közreműködők, akik nélkül semmilyen kiállítást nem lehet megcsinálni, de hogy nekik minek rendőrhatósági engedélyt beszerezni, arról fogalmam sincs.

Az R. 15. § (4) bek. b) pontjában a lőfegyverrel kapcsolatban bejött egy olyan fogalom, hogy „váz”. Ezt a fogalmat nem találjuk sem a tv. 2. §-ban, sem pedig az R. 1. §-ban, pedig a fogalmak tisztázása itt történik. Továbbá, nem találtam meg sem a hazai, sem a külföldi szakirodalomban sem. Sőt, meg kell mondanom, hogy jelenleg fogalmam sincs, hogy a jogalkotó mire gondolt, amikor ezt a szót berakta, pedig ez igen fontos, hiszen ha ezt a bizonyos szerkezetet a fokozott igénybevétel miatt kicserélték, akkor a fegyvert a javítás végzője köteles bemutatni a bevizsgálásra kijelölt szervnek.

Remélem, hogy a fegyverjavítást végzők majd rájönnek, hogy mit kíván tőlük a rendelet megalkotója. Ugyanakkor az is igaz, hogy az alkatrészek felsorolása során (zárszerkezet, zártest, cső, csőszerkezet, tok, váz és szán) a lakatszerkezet valahogy kimaradt, de az is lehet, hogy szándékosan hagyták ki. Lőfegyver hatástalanítását a külön jogszabályban kijelölt szervezet végezheti, írja az R. 18. §-a. Szóval a hazai fegyvermesterek nem alkalmasak arra, hogy az R. mellékleteként kiadott és az eddiginél sokkal szigorúbb szabályok szerint hatástalanítsák a lőfegyvereket. Ennek csak egyetlen értelmét tudtam kitalálni. Valaki kibulizta magának, hogy monopol helyzete legyen ezen a piacon, hiszen igen sok hatástalanítás várható. Ez onnan prognosztizálható, hogy a lőfegyvertartás szabályai lényegesen megszigorodtak és bizony, aki nem tarthatja meg, annak nem lesz más lehetősége, mint a hatástalanítás. Pisztolyt, revolvért eladni a hatalmas túlkínálat miatt lehetetlen lesz, napi 150 Ft-ért senki nem fogja a bevont fegyverét rendőrségi tárolásra beadni vagy megsemmisíttetni, így aztán nincs más lehetőség, mint hatástalanítatva megtartani, ami szintén pénzbe kerül, de talán kevesebbet lehet bukni a bolton.

A szigorítás elsősorban az önvédelmi lőfegyverek tulajdonosait érinti. Megszűnt az alanyi jogosultsága mindenkinek és nem maradt más, mint a veszélyeztetettség bizonyítása. Igaz, aki a bizonyítást sikerrel abszolválja, annak 2 darab maroklőfegyver (rövid lőfegyver) engedélyezhető, amihez nem lőfegyvertartási, hanem lőfegyver-viselési engedély jár. Akinek önvédelmi lőfegyvere van, annak évente egy alkalommal lögyakorlaton kell részt venni, amit a lőtérnaplóval kell igazolnia. Ezzel kapcsolatosan nincsenek igazán olyan paraméterek, amikhez igazodni lehetne. A rendőrség egyes helyeken olyan konkrét veszélyeztetettség bizonyítását követeli meg, aminek már vannak a rendőrhatóságnál dokumentált előzményei, vagyis csak egy korábbi sikertelen támadás a bizonyíték, amiben rendőrségi feljelentés is történt. Ezzel együtt megjegyzendő, hogy a bíróság az absztrakt veszélyhelyzetet is elfogadja, ha az életet és a testi épséget veszélyeztető támadás valamilyen ismérv alapján valószínűsíthető (pl. annak a fegyverkereskedőnek az esetében, aki az ország egész területére szállít fegyvert, lőszert, a bíróság a rendőrhatósággal ellentétben szükségesnek tartotta az önvédelmi lőfegyver tartását). Az előírt egy lögyakorlattal kapcsolatosan sincsenek olyan adatok, amihez igazodni kellene (pl. eredményesen hajtsa végre az IPSC Blue Line vizsgáról ismert „El Presidente” megnevezésű gyakorlatot, vagy valami hasonlót), hiszen még azt sem írták elő, hogy eredményes lögyakorlatot hajtsa végre.

A sportlőfegyvert (R. 23. §) tartókkal kapcsolatban vegyes a kép, hiszen a puskák (hosszú lőfegyver) terén bevezették a darabszám-korlátozást, ami pisztolyok, revolverek (rövid lőfegyverek) terén eddig is megvolt, tehát szigorításként fogható fel, viszont könnyítés, hogy a sportági

szakszövetség mérlegeli a tartás szükségességét és nem a rendőrség (ld. Kaliber magazin 2004. októberi szám, Jog & Fegyver 1. jogeset). Álláspontom szerint ez egy hatalmas előrelépés, ugyanakkor nem tudom, hogy hova fog vezetni. Én már átéltem az MSzLSz-MDLSz ügyet és csak bízni tudok benne, hogy már túl vagyunk az MSSz-MDLSz ügyön is. Azt azonban nem igazán hiszem el, hogy a harcnak vége lenne, hiszem most már nemcsak a rajtengedély kiadása és a minősítés függ a szövetségtől, hanem annak igazolása is, hogy kinek javasolja a sportlőfegyver saját célú tartását és kinek nem. Ebben megint lesznek, akik meglátják az üzletet és csak reménykedem, hogy a lövészsportot nem fogják teljesen szétdúlni az egyéni piaci érdekek miatt. Megjegyzem, hogy esetenként fennáll a gyanú, hogy a piaci érdekek hatósági támogatásra is találnak, de erről majd az ügy lezárásakor részletesen. (Pl. elég egy sportegyesület lőfegyvereit csak egy évre bevonni hatósági tárolásra valamilyen indokkal és a többmilliós tárolási díj miatt annak az egyesületnek már vége.)

A vadászok esetében az R. 24. § gyakorlatilag a szakma felé fordul és ezáltal az 1996. évi LV. tv. és a végrehajtására vonatkozó 79/2004. (V. 4.) FVM-rendelet által meghatározott lőfegyvereket engedélyezi vadászati eszközként, illetőleg kimondja, hogy vadász olyan vadászlőfegyverre kaphat engedélyt, amit a hivatkozott jogszabályok nem tiltanak. Ismerve a vadász lobbiját, a fenti szabályozás korántsem okozott különösebb meglepetést, az viszont igen, hogy a vadász már nem adhatja át a vadászlőfegyverét a másik vadásznak a korábban bevált módok szerint, és most már mást sem bízhat meg lőszer vásárlásával, mint eddig. A lőfegyver átadása és átengedése az eddigieknél szűkebb körben került szabályozásra, ugyanakkor a lőszer vásárlása is csak az engedélyben szereplő kaliberekre lehetséges, tehát másik vadász más kaliberű fegyvere számára nem. Ezt azért egy teljesen felesleges szigorításnak tartom, aminek igazából nincs közbiztonsági indoka.

A személy-, vagyónvédelmi és magánnyomozói szakma viszont kifejezetten jól lobbizott, hiszen most már deklaráltan lehet személyvédelem céljából is lőfegyvert tartani, ugyanakkor nem szükséges az alkalmazotti jogviszony a lőfegyver kiadásához. Ez utóbbi azért érdekes, mert a munkaügyi tárca pont azért próbál mindent elkövetni, hogy minden munkavégzést célzó jogviszony munkaviszonynak számítsa és kiküszöbölésre kerüljenek a munkaviszonyból származó terhek kikerülésére szolgáló szerződéses-megbízási jogviszonyok. Ez a jogszabály pedig pont az ilyen munkaviszonyon kívül állók számára nyitja meg a jogi lehetőséget, hogy a feladataikat céges fegyverrel láthassák el. Természetesen nemcsak a vagyónvédelmi cégek (mint jogi személyek) rendelkezhetnek lőfegyverrel, hanem mások is, akiktől majd egy későbbi lapszámban írok

részletesen, azonban van egy közös bennük. Évente 4 alkalommal kötelező számukra a lökiképzésen való részvétel. Persze itt sincs meghatározva, hogy azt miként kell végrehajtani és milyen eredménnyel, sőt még az sem, hogy legalább hány löszert kell ellőni, de talán ezt is előrelépésnek tekinthetjük az eddigiekhez képest.

A muzeális fegyverek terén több a kérdés, mint eddig. Az egyértelmű és világos, hogy nem számít lőfegyvernek. Tartása, forgalmazása, sőt gyártása sem engedély köteles tevékenység, ugyanakkor - álláspontom szerint nagyon helyesen - csak akkor lehet sporttevékenységre használni, ha műszaki bevizsgálással rendelkezik. A lőport csak a sportegyesület jogosult beszerezni, aki aztán tagjai részére biztosítja azt a sportlövészet folytatására. Abban mindenestre kétesélyes az értelmezés, hogy a sportlövészeti célú használat során a fegyvereknek az egyesület tulajdonában kell-e lennie, vagy azzal is lehet versenyezni, ami az egyesületi tag tulajdonában van. Ezzel kapcsolatban van egy BM-állásfoglalás, ami senkire sem kötelező. A jogszabály azt is kimondja, hogy muzeális fegyver önvédelmi célra nem viselhető.

A gáz-riasztó tartása kikerült az engedélyezési körből, de a viselése benne maradt és még hozzájött a flóbert fegyverek tartásának engedélyezése, ami olyan többletterhet jelent a tulajdonosoknak, hogy kétséges hányan fogják ezt bevállalni. A korábbi szerzett jogok sérelme kétségesé teszi ezen rendelkezés törvényességét, sőt megkockáztatom, hogy alkotmányosságát is. Okkal feltételezhető, hogy az államot valamiféle kártalanítási kötelezettség terheli azokkal szemben, akik flóbert fegyvert vásároltak, de nem kívánják a jelenlegi engedélyezési szabályok ismeretében megtartani.

A flóbert fegyverhez kapcsolódik egy új fogalom, a céllövészet, ami nem azonos a lőfegyverekkel végzett sportlövészettel. Ezt a tevékenységet kizárólag 7,5 Joule vagy annál kisebb csőtorkolati energiájú lövedék kilövésére alkalmas tűzfegyverrel lehet elkövetni annak, akinek a bevizsgálási, sorszámozási és engedélyezési procedúra (valamint természetesen a szükséges eljárási díjak befizetése) után erre igénye van. Én nem akarok jóslásokba bocsátkozni, de meg lennék döbbenve, ha a gyártói-kereskedői jelzések szerint a lakoságnál levő mintegy 200.000 db flóbert fegyver 25%-át bejelentenék, de még így is lehet, hogy túlbecsültem a lelkesedést.

A következő számban a lőfegyvertartás személyi feltételeit elemezzük, hiszen ezen a téren elég jelentős változások történtek.

Dr. Bokros Gábor
ügyvéd